

YOUNG ADULT

ALEŠ NOVOTNÝ

JÁ, SMRT

THRILLER

COSMOPOLIS

© Grada Publishing, a. s., 2022
Text © Aleš Novotný, 2022
Ilustrace obálky © Petra Trčková, 2022

ALEŠ NOVOTNÝ

SJÁ, SMRT

*Věnováno mé sestře Báře.
Vždycky tu budeme jeden pro druhého.*

PROLOG

1. ledna

Ta dívka nosila jméno Sabina Formanová.

A byla to právě ona, kdo pozdě odpoledne civěl na úzký sežmoulaný papírek, který svírala v prstech tak urputně, až jí zbělely klouby.

„Sabi, musel to napsat někdo z nás.“ Kamarádka, jež jí papírek do rukou vtiskla, zněla vyděšeně. V očích se jí zračil poplach, neklid natolik obnažený, že to vypadalo, jako by se měla každým okamžikem zhroutit. Ve vlasech se jí rozpouštěly sněhové vločky.

Sabina zůstala na dvě sekundy v transu, než její mozek vyhodnotil tu děsuplnou, nepokrytou výhrůžku, která vrazila do jejího vědomí jako přílivová vlna. Ucítila, jak ji pohlcuje strašlivá předtucha. Splašené srdce se jí marně dobývalo z hrudního koše.

Hrozba! Jasná, výstižná, vykřičník na konci jen dodával slovům na důraze.

Ale pak se dívka pomalu uklidnila.

Myšlenky jí uháněly tryskem vpřed a ztrácely se ve vzpomínkách, jedna stíhala tu druhou, až o sebe klopýtaly.

„Nemůžeš se se mnou rozejít... To tě radši zabiju...“

„Nikomu o tom neříkej,“ řekla kamarádce až mrazivě klidně. „Je dobře, žeš to nikomu jinému neukázala. Jen mně.“

Měla silné tušení, kdo by za tím mohl být. Víc než to: byla si tím jistá.

„Nemůžeš mě opustit... Řekl jsem ti přece, že toho lituju...“

Stála ke kamarádce zády a vpíjela do sebe obraz, který nabízel výhled z jejího okna - neutěšenou oblohu se šedomodrým nádechem, jako by den tímto způsobem protestoval a odmítal začít; stromy v dále pokryté sněhem připomínajícím oblaka cukru. Ulice venku byla opuštěná, ale udusaný sníh uchoval stopy všech,

kteří tudy přes den prošli. Pochmurná lednová scenérie, bezbarvý svět. Všechna ta pustota a ponurost jí pronikaly do mysli. Náhle přestalo sněžit, třpytivá opona padajících vloček zmizela. Vánoce byly nenávratně pryč a zůstala po nich jen studená, nechtěná prázdnota.

„Patříme k sobě... Neudělal jsem to schválně...“

Sabina se otočila ke kamarádce. Ta vypadala překvapeně, obočí svráštěné na maximum.

„Ale...“ chystala se protestovat.

„Prostě to nikomu neříkej, jasný?“ Do svých slov vložila nepřijemný ráz, nekompromisní jako dopad gilotiny.

„Ale, Sabi, tohle už není sranda...“

„Poslouchej mě, krucinál!“ Musela zvýšit hlas, nechtěla být hrubá, ale potřebovala kamarádku plnou pozornost. „Nebudeš o tom s nikým mluvit. Ten lístek si nechám. Napíšeš si jiný. Napíš si cokoliv. Rozumíš?“

„Já...“

„Rozumíš?“ Otázka, která nenechávala prostor pro diskusi.

Dívka přikývla. Z tváře se jí však daly vyčíst obavy. Ani děs v jejích očích dosud nevyhasl. „Dobře. Ale proč by někdo něco takového psal?“

„Prostě na to zapomeň. A s nikým o tom nemluv. S nikým, jasný?!“

Kamarádka ztěžka polkla a téměř nezatelně přikývla na souhlas, přestože Sabinu stále propalovala zmateným pohledem.

Ta položila lístek na okraj stolu a znovu se zahleděla z okna.

Musel ho napsat někdo z nich. Nikdo jiný tam přece nebyl.

Sabině ta dvě slova na kusu papírku vnukla nápad. Uvědomila si, že ten plán, temný a nebezpečný, se jí nezjevil v okamžiku náhlého prozření, ale nějaký čas už v ní pomalu rostl. Jako by vše směřovalo k tomuto momentu. Po celé měsíce cítila smutek. A zlost. Stesk nejspíš zůstane její součástí už navždycky, ale mohla se aspoň pokusit zmírnit svoji zlobu.

Poslala kamarádku domů. Jakmile odešla, nahmatala Sabina pod postelí svůj deník a otevřela ho. Popadla propisku a začala psát slova, která budou jednoho dne číst kriminalisté vyšetřující vraždy. Nechala myšlenky poletovat jako netopýry za soumraku.

Sepsané věty za pár týdnů usvědčí vraha. Celá událost bude vypadat jako nějaká antická tragédie.

Když popsala několik řádků, její mysl se zahalila do vzpomínky na rozhovor, který kdysi vedla se svým kamarádem. Při západu slunce seděli na dřevěném molu vbíhajícím do rybníčku, máchali si nohy a dívali se, jak jim voda omývá bílá, zlehka se komíhající chodidla.

„Bojíš se smrti?“

„Ne, když smrt přijde, už to nejsme my. My existujeme jen v životě. Když žijeme, smrt není. Někde jsem to četla.“

„Zlobíš se, že se ptám?“

„Ne. Jak říkám, nebojím se. Smrt je nejjistější obranou proti všem bolestem a smutku. Život je krutější.“ Uculkla a vytáhla nohy z vody. Kamarád ji napodobil. Všimla si leklé ryby, která bezvládně plula po hladině. Zadívala se do jejího oka. Bylo žlutočerné a vypadalo jako malá napodobenina vesmíru.

„Takže se bojíš života?“

„Asi jo. Když žiješ, můžeš cítit bolest a smutek.“ Nervózně houkala nohama ve vzduchu.

„Takže se nebojíš života. Bojíš se bolesti a smutku.“

„Bojím. Bolesti a smutku se bojím ze všeho nejvíc... A udělala bych všechno pro to, abych nic takového necítila...“

ČÁST PRVNÍ

Sebevražedný sněhulák

1.

28. ledna

Byl pátek, sedm hodin ráno. Za svítání všechno působilo zaprášeně a křehce. Šedivé světlo vrhalo bledé stíny a venku panoval chlad. Svět byl pokrytý vrstvou sněhu a jemné krajkové vločky poletovaly řídkce oblohou a snášely se na školní pozemky.

Paní Hartmanová, která byla ředitelkou zdejšího gymnázia už bezmála dva a půl roku, tu bývala vždycky první. Dodržovala totiž takový rituál: pokaždé na konci týdne přijela dřív než všichni ostatní – kolikrát ještě pořádně nevysvitlo slunce –, zaparkovala auto na své přidělené místo, vystoupila, zdolala schodiště a procházela se školními chodbami, doposud tichými, bez křiku a vzruchu studentů a učitelů. Žádné houfy žáků trousících se do tříd, žádné zvonění nebo shon, který provází každou přestávku. Panovalo tu nerušené, dokonalé ticho. A to milovala.

Svou výškou paní Hartmanová převyšovala kdejakého muže, i ve svém pokročilém věku si hlídala váhu a vždy nosila jednoduchý, ale elegantní účes. Ostré rysy dodávaly jejímu obličejí punc autority a za brýlemi v tenkých obroučkách, které jí ani za mák neubíraly na kráse, jiskřily ředitelce jasné, pronikavé oči. Obočí nosila vytrhané do klenutého oblouku připomínajícího křídla leťtícího racka a rty obvykle držela pevně stisknuté.

Její uvážlivost a světažnalost byla v místní komunitě pověstná, a ředitelka se hrdě hlásila k tomu, že vede tak významnou instituci, která připravuje studenty na vysokou školu. Gymnázium prosperovalo a hrdě dávalo na odiv své bohatství: vévodila mu rozlehlá knihovna napěchovaná tituly všemožných okruhů, úroveň vzdělání se řadilo k těm nejlepším v zemi, nabízelo i spoustu mimoškolních aktivit a jeho žáci každoročně

získávali řadu prestižních cen. K tomu všemu se pyšnilo krásným, nově vystavěným hřištěm.

A paní Hartmanová si tu vydobyla postavení přísné, ale spravedlivé ženy, které jde jen a pouze o blaho studentů. Alespoň si to myslela. Všemu se snažila vtisknout řád, líbilo se jí, jak jím dokázala stmelit jednotlivce v celek. A každého, kdo se mu nepodvolil, čekal trest. Samozřejmě. Tohle všem žákům vtluokala, dosti neoblomně a za doprovodu varovně vztyčeného ukazováčku, do hlav a nestrpěla, když jí kdokoliv, byť slůvkem odporoval. Naučit studenty kázni, to bylo jejím posláním. Poukazovala na to při každé příležitosti, opakování je přece matkou moudrosti, a svůj monolog doprovázela dravčím pohledem jestřába hypnotizujícího svou oběť.

Teď právě vystoupala široké schodiště. Cupitala v lodičkách na nebezpečně vysokém podpatku, boty na naleštěné podlaze vrzaly, ve vzduchu se vznášela opojná vůně leštěnky. Ocitla se na chodbě, jejíž zdi byly lemovány skříňkami studentů, seřazenými před ní jako vojáci v pozoru. Prostory mezi nimi krásnila nástěnka s rozvrhy a termíny mimoškolních aktivit.

Všechno bylo tak, jak diktoval školní řád. Poslední dny však ředitelce Hartmanové na jinak dokonale pěstěném obličejí dělaly vrásky nebývalé výtržnosti. V jejím království k nim docházelo znepokojivě často a nejenže byly v přímém rozporu s nastolenými pravidly, ale vykazovaly přímo kriminální chování. A pachatel stále nebyl odhalen.

Před čtrnácti dny nějaký vandal znehodnotil stěnu školní budovy: postříkal ji červeným sprejem. Slovo *KURVÁRNA* se jí to ráno vpálilo do mysli a studenty přitahovalo jako světlo můry. Všichni hned tasili své mobilní telefony, aby si nápis zvětčili a mohli ho sdílet na sociálních sítích, o nichž ředitelka smýšlela jako o zhoubě lidstva.

Pochopitelně se paní Hartmanová postarala o to, aby ta ohavnost okamžitě zmizela. Nařídila školníkovi, aby ten hnus smazal. Na vše samozřejmě musela dohlížet, protože ten věčně

nespolehlivý školník s ošuntělými kalhotami, které se mu napínaly kolem zbytnělého pasu, kolikrát místo svých povinností jen lelkoval na chodbě a vyprávěl ty svoje otřepané košilaté vtipy.

Chtěla také zavolat na policii, šlo přece o vandalismus. Ale většina učitelů nad tím jen ledabyle mávla rukou. Tvrdili, že studenti jsou v pubertě, vymýšlejí různé neplechy a způsoby, jak na sebe upoutat pozornost, a navíc by prý policie takovou banalitu jen smetla ze stolu. Ředitelka to tedy neochotně nechala být. Protentokrát.

Jen tři dny nato někdo prohodil cihlu oknem její kanceláře. Když tehdy vstoupila do ředitelny, po zemi se válely střepy. Cihla a pár jejích odštěpků leželo na jejím stole, kde zničily zbrusu novou tiskárnu, na niž ještě ani nestihlo dopadnout smítko prachu. Tentokrát příslušné orgány informovala, ale jak se ukázalo, policie s takovou věcí nic nenadělá. Žádní svědci, žádný záznam, nic.

A minulý týden nějaký hajzlík nechal na chlapeckých záchodech v tělocvičně puštěné kohoutky – navrch přes umyvadla přehodil igelitové pytle, takže voda neodtékala, nýbrž se hrnula přes okraj ven a zaplavila celé WC i část chodby. Trvalo několik hodin, než se všechnu vodu podařilo odčerpat, prostory vysušit a vše uvést zpět do provozu.

Paní Hartmanová málokdy podléhala emocím, ale tehdy toho měla tak akorát dost. Policie jí vlažným tónem slíbila, že to podrobněji přezkoumá, ale nejspíš ji chtěli jen odbýt. Ona však hodlala pachateli zatrhnout tipec. Jaký by pak dala příklad studentům, kdyby takovouhle trestuhodnost nechala bez odezvy? Že zločin se vyplácí? Že zůstane bez trestu? V žádném případě. Ona těm ignorantům na policii ještě ukáže. Vždycky se mohla spolehnout na svůj úsudek. Vlastnosti člověka rozpoznala na první pohled a na sto honů. A v hlavě už se zaobírala pár kandidáty, kteří by ty zlotřilosti mohli mít na svědomí.

Ihned ji napadl Michael Hejduk. Ano, všechno ukazovalo na něj. Loni ho skoro vyloučili kvůli šikaně a znehodnocení školního majetku. Rodiče se jeho činy snažili omlouvat tím, že si jejich

synáček prochází těžkým obdobím a nejspíš ho někdo vyprovokoval. No to určitě!

Nebo za vším stál Vojtěch Linhart, s tím klukem jsou pořád jenom samé potíže. Učitelé si stěžují na jeho nedochvilnost a spaní v hodinách. Ten v sobě nemá ani kapku zodpovědnosti. To, že je kapitánem fotbalového týmu za dorost a že jeho otec zastává vysokou právní funkci, neznamená, že mu všechno projde. Takovými studenty ředitelka nadmíru pohrdala.

Dalším adeptem, který se jí vloudil do mysli, byl Robert Kalina, mládenec s piercingem v obočí, s vytetovanou lebkou na paži a s řetězy kolem krku. Byla přesvědčena, že z toho kluka jednou vyroste grázl a kriminálník, už teď tíhl k ignorování zavedených pravidel. Naprosto beznadějný případ!

Až zjistí, kdo to udělal, a ředitelka nepochybovala, že viníka vypátrá, bude to pro něj mít dalekosáhlé následky.

Procházela chodbou, okny dovnitř vplouvalo předjitřní světlo a vykreslovalo obrysy školního dvorku, oděného v bílém hávu. Lavičky, hřiště, stromy a...

Paní Hartmanová se zarazila.

Co to má do háje zase znamenat?!

Udiveně hleděla na postavu stojící uprostřed bílého plácku. Zprvu si myslela, že je to uklízeč, ten slizký otrapa, co si své přerostlé hnědé vlasy sčesává na stranu, aby maskoval temenní pleš, ale mylila se. Nebyl to člověk. Místo rukou klacky, místo nosu mrkev, místo očí štěrky.

Sněhulák.

Ten tam, když odtud včera odjížděla domů, přece ještě nestál. Ne, takového monstra by si byla určitě všimla. Někdo musel přelést plot a postavit ho přes noc.

Byl velký, o maličko větší než dospělý muž. A dominoval celému prostranství.

Ředitelka přivřela oči a podívala se pozorněji. Toho sněhuláka někdo navlékl do šatů.

Do hajzlu!

To byla přece její sukně, tu jí manžel daroval na Vánoce, a halenka, tu si koupila loni v tescu!

Proboha, někdo se mi vloupal do domu, problesklo jí hlavou.

Na klacku, který představoval levou ruku, byla připevněna černá zbraň. Hlaveň mířila ke spánku. K jejímu spánku. Ten sněhulák měl její čepici, její šálu.

Kurva, kurva, kurva!

Sněhulákova tvář byla potřísněna krvavým cákancem.

Panebože...

Začalo zprudka sněžit.

Do mysli obestírané temnotou jí pomalu pronikal její vlastní výkřik.

2.

29. ledna

Daniela Steinerová projížděla lesem, aby mohla sledovat, jak se koruny stromů, obtěžkané popraškem sněhu, konejšivě míhají kolem oken jejího vozu. Mohla jet jinudy, ale tuhle cestu zbožňovala díky klidu, který jí poskytovala, díky téměř žádnému provozu, a hlavně díky stromům. Ty dokázaly tohle místo změnit. Obloha byla šerá, podmračená, bez slunečních paprsků, které by ji prozářily, a ve vzduchu se vznášela mlha, jež halila les do sinavého světla.

Daniele bylo čtyřicet jedna let, a přestože si umyté, bujné vlasy mimořádně nechala rozpuštěné, tmavě modré, téměř indigové oči a obočí si zvýraznila tužkou a na plné rty si nanasla rtěnku světlého odstínu, vypadala starší. V životě prožila nelehké okamžiky a to se na ní podepsalo. Obličej měla zbrázděný vráskami, zejména kolem očí a na čele.

„Jonáši, říkala jsem ti, aby sis vzal čepici,“ napomenula svého osmnáctiletého syna a ve zpětném zrcátku pozorovala, jak si rukou pročísl rozježené světle hnědé vlasy. „Seš pořád jak malý dítě.“

„Zapomněl jsem,“ zamručel nevrle Jonáš a pokrčil rameny. Dál to nerozváděl.

„Nechci, aby u nás bydlel,“ ozval se její syn Ondra, který seděl na místě spolujezdce. Ani se přitom nehnul. Na podzim oslavil jednadvacáté narozeniny a ještě donedávna docházel na vysokou školu v Praze. Ale studia zanechal v předposledním ročníku, protože došel k závěru, že ho univerzita dostatečně nepodněcuje a nenaplnuje jeho očekávání... nebo tak to alespoň zdůvodnil. Daniela běsnila jako šílená. Poslední rok a půl je navštěvoval jen velmi zřídka a teď se jí bude vměšovat do života a rozhodovat o věcech, do kterých mu nic není.

Navíc byla pořád naštvaná, protože nechal školy a před čtyřmi dny se jí jenom tak zničehonic objevil na prahu. Žádné pořádné vysvětlení, žádné vrátím ti všechno, co jsi do mě poslední roky, které se ukázaly být ztrátou času, investovala, což ji ovšem nijak nepřekvapilo. Ondra býval nezodpovědný, a když s ním cloumala puberta, měla problémy ho krotit. Jistá její část mu stále nedokázala odpustit, že když odjel studovat do Prahy, nechal ji tu samotnou s tou nezáviděníhodnou situací, se kterou se jejich rodina potýkala, a nikdy se jí během té doby nezeptal, jak to zvládá.

„Ondro, o tomhle s tebou už nehodlám diskutovat. Vilém a já jsme teď spolu a chci, aby se mnou i žil.“

„Nemůžeš jenom tak přivést cizího chlapa k nám domů,“ zaprotestoval a bezděky zvýšil hlas.

„K nám domů?!“ vykřikla Daniela. „Dovol, abych se zasmála. Děl jak rok ses tu pořádně neukázal, kolikrát jsem se ti ani nemohla dovolat. Nedávals o sobě vůbec vědět a přes prázdniny sis odjel za nějakým kamarádem do Jablonce, tak tu teď nemluv, jako bys byl součástí mé domácnosti! Začala jsem nový život. Budeš to muset respektovat.“

„A co Robi?“

„Mně Vilém nevádí,“ ozval se okamžitě Danielin nejmladší, teprve sedmiletý syn, usazený vzadu vedle Jonáše, a nahnul se mezi přední sedadla.

„Takže jsi ho zmanipulovala?“ ukázal ten nevděčník rukou na mladšího brášku.

„Ondřeji, já jsem nikoho nezmanipulovala. Robin si s Vilémem prostě rozumí, to je celý.“

„Mně se to nějak nezdá. Táta umřel před několika měsíci. Nemůžeš k nám tahat cizího chlapa,“ prohlásil rozhorleně.

„O svém otci nemluv... Nemluvíme o něm.“ Vyznělo to jedovatě a srdceryvně zároveň. „Vilém u nás bude bydlet a tím to končí. A pro kluky není zas tak cizí. Už se s ním párkrát viděli.“

Jen se v životě snažím posunout dál, ty bys to měl chápat ze všech nejlíp.“

„Tak promiň, že nechápu, když si po pár měsících od smrti svého manžela přivedeš domů nového chlapa.“ Ondra zuřivě gestikuloval.

Schylovalo se k jejich obvyklé rozepři, která vždycky přišla, jako když potemní obloha před bouří – nejdříve to vypadá nevyzpytatelně, ale pak se ozvou údery hromu a nebe křižují ostré blesky.

„S tvým otcem jsem nebyla šťastná už několik let. Víš moc dobře, co byl za člověka. Jak se ty poslední roky choval. A odmítám se s tebou o těchhle věcech bavit,“ reptala. „Odjels na vysokou, přerušils s námi veškerý styky. Takže mi teď neříkej, jak mám vést svůj život. Nemůžeš jenom tak přijet a přikazovat mi, co můžu a co ne. Radši se zaměř na svůj život a na to, co budeš dělat teď, když ses vykašlal na školu. Být sebou, hledám si práci. Nehodlám tě živit do třiceti.“

„No jo, pořád,“ odsekl stroze. „Už jsem něco hledal.“

„O tom jsem stoprocentně přesvědčená,“ opáčila suchým tónem prozrazujícím opak.

„Mámí, stavíme se cestou pro pizzu?“ ozval se Robin a naklonil se znovu dopředu mezi sedadla.

„Miláčku, nevím, musíme nejdřív tvému bratrovi Ondrovi pořídit boty a nějakou bundu, když se tu tak dlouho neukázal a nemá v čem chodit,“ pronesla s kapkou nerudnosti Daniela. „Sousedí by nás mohli ještě pomluvit, že si do domu taháme bezdomovce. A zlatíčko, sedni si pořádně, prosím.“

„Ach jó.“ Robin si povzdychl a znovu se uvelebil na sedadle.

„Mám boty i bundu,“ ohradil se Ondřej.

„Jo, bundu roztrhanou a boty samou díru. To je fuk, na tohle ti ještě peníze dám, ale na zbytek si musíš vydělat sám.“ Tónem, který nasadila, hádku ukončila. Jak strašně Daniela toužila mít zase v životě trochu klidu! Po tom všem... S Odrou nechtěla začít takhle.

Nastalo ticho. Autem se neslo jen hučení motoru.

„A co ty, Jonysi, chodíš pořád s Elou?“ vyzvídal Ondra a obrátil se na něj. „Vsadím se, že ti ještě nedala.“

Daniela pohlédla úkosem na nejstaršího syna, ale zároveň ve zpětném zrcátku sledovala reakci jeho mladšího bratra.

Jonáš jen pokrčil rameny. Jeho komunikace se poslední dobou omezila jenom na neverbální náznaky: na krčení ramen a nesouvislé mumlání.

„Co mu nedala?“ zeptal se Robin.

„Nic, miláčku, tvůj bratr jen blábolí,“ opáčila Daniela rozhořčeně a sežehla Ondru káravým pohledem.

„Prej byl na gymplu poprask kvůli nějakému sněhulákovi. Ředitelka si myslela, že se jí někdo vloupal do baráku a ukradl jí hadry. Ten sněhulák byl navlíknutej do skoro stejných, co nosí ona. Nakonec se zjistilo, že svoje má doma, takže někdo prostě sehnal hodně podobný oblečení, jaký sama nosí. Umím si představit ten její výraz, když toho sněhuláka viděla.“ Ondra se lehce zasmál. „A dokonce tam našli i bouchačku, ale nebyla pravá. Jen nějaká laciná imitace z hračkářství, ale ředitelka se málem připosrala. Vypadalo to, jako by si ten sněhulák prostřelil hlavu.“

„Do školy se můžou nosit zbraně?“ vyzvídal Robin s náznakem bázně.

„Nemůžou. Toho, co to udělal, určitě potrestají.“ Pokaždé, když Daniela mluvila na svého nejmladšího syna, zjihla. Ze všech tří jejích potomků trpěl kvůli otci nejvíc, takže mu všechnu tu bolest a ponižování chtěla vynahradit. „A ty nemluv sprostě,“ ucedila a věnovala Ondřejovi krátký peskující pohled.

„Volali policajty?“ vyzvídal Ondra, ignoruje matčinu výtku.

„Nevím,“ zahuhlal Jonáš a z okna přitom pozoroval míhající se krajinu. V očích se mu usídlil nepřítomný výraz. Ostatně myšlenky se mu toulaly bůhvídkde po celou cestu.